

פסטיבלים

ויסקונטי מת על

פרסים בינלאומיים

המערכונים האיטלקיים הפכו לעובדה קיימת לא רק בקופות הקולנוע. אלא גם בין אמנים בררנים. רק כך אפשר להסיק את העובדה שבפסטיבל הסרטים ה' אחרון בקאן שהיה כידוע פסטיבל-יוקרה לרגל מלאות 25 שנה למוסד זה, נמנה על צוות השופטים הבמאי סרג'יו לאונה, הידוע לרבים בזכות יצירות הקולנוע ה'קלאסיות' שלו בעד חופן דולריס, או היה היה פעם במערב.

לאונה עצמו לא התרגש במיוחד מן ה' כבוד שהוענק לו. למען האמת. הוא אפילו הודרו להודיע. לאחר הפסטיבל, שזו הפעם האחרונה שישתתף באחד מהם בתפקיד רשמי. "זהו קירקס ענק, המנוהל בקפדנות רבה על-ידי שוטף של המאלף, ש' אינו אלא מנהל הפסטיבל", הוא אומר. ואשר לעצם השיפוט: "כיצד אפשר ל' שפוט באובייקטיביות מעלות יחסיות של סרטים, כאשר רואים בכל יום, במשך שבועיים, שני סרטים?"

פרס בכל מחיר. ואשר לחלוקת ה' פרסים בקאן, מספר לאונה שבצוות השופ'טים הצביעו חמישה בעד הממוון של לוזי, שניים בעד מוות בוונציה של וויסקונטי, ועוד שניים נוספים, הצביעו בעד סרטים אחרים.

אבל מה אפשר לעשות ומנהל הפסטיבל, פאבריה ה'ברה, רצה בכל מחיר לכבד את וויסקונטי? פרס ניהומים? חס ר' שלום. אומר לאונה: "לכל אדם גדול יש חסרונות משלו. וחסרונו של וויסקונטי היא תאוותו לפרסים בינלאומיים."

כאשר נודע לבמאי האיטלקי הוותיק מה מצב ההצבעה בצוות השופטים, הסת' גר בחדרו במלון הוודיע שלא יבוא ל' קבל כלל כל פרס שלא יהיה הפרס ה' גדול של הפסטיבל. השופטים הצרפתיים לא התרגשו מן העניין. הם גילו את לוזי, שהוזנה, עד אז על-ידם, הוון מזה סברו שוויסקונטי כבר קיבל פעם פרס (עבור הברדלס). ואין שום דחיפות להעניק לו פרס נוסף.

העניין הפך כמעט לשעוריה, עד אשר נמצאה סוף-סוף הפשרה. מוות בוונציה קיבל את 'פרס היובל' של הפסטיבל, ו' וויסקונטי בא לקבל את הפרס, והכל נשמו לרווחה.

עליוה בארץ הגאנגסטרים. ואילו לאונה עצמו כבר היה עסוק באתו זמן בעניין אחר. אין כמו פסטיבלים לעשיית עסקים. ושעה שאחרים דאגו להרגיע את וויסקונטי, הוא חתם על חוזה שיאפשר לו לעשות את היה פעם באמריקה — גאנגסטרוון קשה, בה יוכיח לאונה ל' אמריקאים שלא רק במערבונים הוא מסור גל להתחרות עמם, אלא גם בתיאור ימי שיקאגו העליוזים.

המועמדת לתפקיד הנשי הראשי בסרט זה היא השחקנית הישראלית עליזה אדר.

תהריך

תל-אביב

*** מוות בוונציה (סטודיו, איטליה) — אהבה מוזרה בין מלחין מנדקין ונער יפהפה. על רקע מותה של תקופה בוונציה אכולת כולידע. מצולם, מתוכנן ומבויים בגאוניות, אבל דורש סבלנות רבה מן הצופה, בגלל הקצב האיטי.

*** התפשטות (פאר, ארצות-הברית) — סאטירה חברתית מלאת אהבת אדם של הבמאי מילוש (אהבותיה של בלונדינית) פורמן, על התנגשות הורים וילדים באמריקה. מן הסרטים המעולים של השנים האחרונות.

ירושלים

** ישנה נערה במרק שני (אורנע, אנגליה) — קומדיה בריטית על אהבתם של איסטנים מקצועי בגיל העמידה והיפית צעירה. עם פיטר סלרס וגולדי האון.

חיפה

** איש החוק (מאי, ארצות-הברית) — מערכון בעל נטיות אידיאלוגיות מנ'סה להוכיח שאי-אפשר לשמור על החוק על-ידי רצח עבריינים. עם בורט נקסטער, רוברט ריאן ולי גיי קוב.

היהודים נגד הנאצים

גרושו, הארפו וצ'יקו: אוצר

אמנם, רבות מן החוכמות המילוליות של גרושו הולכות היום לאיבוד, היפהפיות מצחיקות יותר מאשר מסוכנות, ואפילו חלק מן התעלולים החזותיים נראה מאולץ. ובכל זאת, אפילו על-ימנת לראות את צ'יקו מנגן בפסנתר או את חסיום המופלא, בו מחבלים השלושה בנסיון הבריחה של הנאצים, כדאי לראות את הסרט.

לילה בקזבלנקה (גת, תל-אביב, ארצות-הברית) — האחים מארקס שיכים, ללא ספק, ל' סידרת התופעות המטורפות ביותר שהכיר הקולנוע האמריקאי, ומעטים הם אלה אשר דמו, דומים וידמו להם בקור מדיות חסרות-חרסן והגובלות באבסורד, אשר עשו ב' שנות השלושים. ואף על פי ש,לילה בקזבלנקה" נעשה מאוחר יותר, כשכנופיית מארקס היתה כבר בסימן ירידה, אפשר עדיין להיווכח בסימני הטיורף האופייניים להם.

הסיפור על כנופיית-נאצים, המנסה להשתלט על מלון בקזבלנקה, בו הוסתרו בזמן המלחמה אוצרות שגנבו מכל אירופה, אינו אלא אמתלא להצגת כשרונותיהם הרבים והמגוונים של גרושו, צ'יקו והארפו מארקס. הראשון הוא מנהל-מלון בעל הליכה מגוחכת, תשובה מתחכמת לכל שאלה, סיגר ארוך ותאוה אינסופית לנשים ולכסף. השני הוא שומר-ראש מיוחד במינו, המציל את חיי מנהל-המלון בכך שהוא מפריע לו בפגישות האהבים ודוחף אצבע לכל קלחת המתבשלת בסביבה. ואילו השלישי, הארפו האילם, משרתו של רב-התחבלינים הנאצי, גונב סצינה אחר סצינה, כשהוא מוציא אציל גרמני מדעתו בדוקרב מוזה, כשהוא מסביר לצ'יקו את מוזימותיהם השפלות של הנאצים בעזרת פנטומימה בלבד, או כאשר הוא פורטעל נבל להנאת דיוקנה של נערה יפה, התלוי על הקיר.

צלילי נורווגיה

גריג: שמאלץ אמריקאי בהרי נורווגיה

בקיצור, אוהבי המוסיקה של גריג לא ירוו כאן הרבה נחת, ולעומתם, גם הרוצים לעמוד על חוויות המלחין ובני תקופתו במאה שעברה, גם הם לא ימצאו את מבור קשם. היחידים העלולים ליהנות אלה הם אוהבי הסרטים המוסיקליים המתקתקים, המחפשים לחנים נעימים לאוזן.

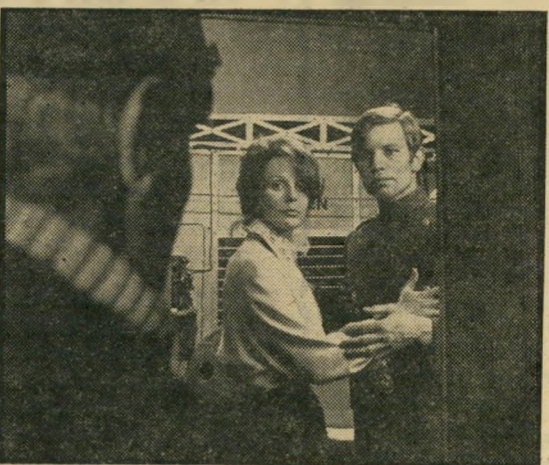
שירת נורווגיה (סינרמה, תל-אביב, ארצות-הברית) — בעצם, הסרט הזה הוא הפתעה. בימים טרופים אלה, כאשר אפילו אולפני ואלט דיסני מנסים להתחכם וללבוש דמות צעירה, באים אנדריו וורג'ינייה סטון ומגישים מימרה מתוק, תמים, צבעוני ומוסיקלי-סני טימנטלי, בלי להתנצל אפילו על אנכרוניזם.

כל הסרט מבוסס, למעשה, על שנות הרעב של המלחין הנורווגי אדוארד גריג, מתחילת הקאריירה שלו ועד להצ' לחתו הראשונה שבאה לו בעזרתו האדיבה של פראנץ ליסט. אולם בכך לא די עדיין. אלה שהגו את רעיון "שירת נורווגיה" והפכו אותו בזמנו למחזמר מצליח, חשבו שגריג הוא אמנם מלחין חשוב דיו כדי להקדיש לו יצירה בימ'ית, אבל לא מוכשר מספיק כדי שהמוסיקה שלו תעבור ללא שיפוצים אל הקהל הרחב. ולכן הפכו את כל לחניו של המלחין הלאומי הנורווגי לפיזיונום, ומי שזוכר את הלחית "זר בגן עדן" מתוך המחזמר "קיסמט", שלא היה אלא חלק מן הריקודים הפולובציים של "הנסיך איגור", יכול לשער בנפשו מה צפוי לו בסרט זה.

בהשוואה לתמימות ולפשטנות, בה מוצגות דמויותיהם של גריג, אשתו, חברתו וידידיהם, אפילו, "צלילי המוסיקה" יכול להחשב ליצירה מחוכמת, ואין בוגי נורווגיה, היפים מאד בפני עצמם, כדי לשמש תמורה לנאיביות זו.

אודיסיאה בנולחמה

יורק וזומר: יותר מדי בגדים

הגרמנית, כאיש-צוות בצפלין היוצא למיבצע נועז על קרקע בריטית, הופכים את היוצרות, והגרמנים לובשים דמות של גיבורים אצילי-נפש, שעה שהאנגלים מתוארים כטי'פוסים פלגמטיים, החושבים באיטיות ואינם מצטיינים בפיקחות יותר. מי שחושב להתנחם באלקה זומר, אזהרה: מעולם לא היתה לבושה בכל כך הרבה בגדים כמו בסרט הזה.

צפלין (אופיר, תל-אביב, אנג'ליה) — אם מישהו ירצה להת' יחס דווקא בריציות לסרט זה, יוכל לטעון שמדובר בו בנפשות חזיונות — של קצין בריטי הנשלח לרגל בגרמניה, משום שזורם בעורקיו דם גרמני אציל, של מדען גרמני, אשר המצאתו מנוצלת להשמדה בניגוד לרצונו, או של אשתו הצעירה, שאינה יודעת אם עליה להיות נאמנה למולדת, לבעל, או בסוף למרגל היפה. כל זה במלחמת-העולם הראשונה, כאשר הנשק המסוכן והנורא ביותר היה המצאתו של הרוזן פריזינד פון-צפלין — ספינת-אוויר מלאת גאז, המונעת בעזרת מדחפים, מתור'ממת לגובה שעלה על כל אפשרויות המטוסים דאז, ומש'ליכה פצצות על הישוב הבריטי האזרחי.

הקצין הבריטי נשלח על מנת לגלות את סודותיו של כלי-טיסה זה, וכאמור, מי שמוכן להתייחס לעניין בריצי'נות, יכול להאמין שמדובר כאן בטרגדייה של ממש. אלא שלמען האמת, קשה לראות בכל הפרשה הזאת משהו רציני, פרט לסיפור מלחמתי העשוי בהססנות רבה בחלקו הראשון וביגרותיות ניכרת בחלקו השני.

ואמנם, כל מה שנוגע לתיאור הדירתו של הקצין ה' בריטי לגרמניה, והדרך בה הוא מצליח להגיע לצוותי הצפלין, מתואר כסידרה של מיקרים מוצלחים מאד, בתור'ספת תמימות מטופשת למדי של שרותיה-בחטון הגרמניים. לעומת זאת, לאחד שהבריטי מוצא את עצמו, בתחושתו